

Bedrijfseconomie: gaat het goed?

Arnoud W.A. Boot

COLUMN

Nu toch al weer 18 maanden geleden werd de aangename rust van de Nederlandse bedrijfseconomische faculteiten wreed verstoord toen Kees Cools en ondergetekende in het weekblad

ESB enige kritiek uitten op de Nederlandse beoefening van de bedrijfseconomie¹. De les die uit de reacties geleerd kan worden is dat het om een bijna onbespreekbaar onderwerp ging. De reacties waren ook zeer voorzichtig. De reactie van Prof. Bindenga bij de uitreiking van de prestigieuze Limperg Penning was veelzeggend. Onze kritiek had wel erg veel aandacht gekregen, en hoewel zeker serieus te nemen, moeten we het ook weer niet overdrijven.

Het is ook niet toevallig dat de discussie niet in het MAB plaatsvond, ondanks de prominente rol van het MAB als het enige Nederlandstalige wetenschappelijk georiënteerde bedrijfseconomische tijdschrift. Schijnbaar is kritiek moeilijk te bevatten. Bovendien komt kritiek, hoe constructief ook bedoeld, niet bij iedere lezer als zodanig over. Het is dan ook niet verwonderlijk dat juist alles wat vast zit aan de traditie van de Nederlandse bedrijfseconomie geneigd is de kritiek uit de weg te gaan. Heel begrijpelijk en menselijk. Vandaar ook dat het meer algemeen economische tijdschrift Economische Statistische Berichten (ESB) de discussie heeft gelanceerd en afgelopen mei heeft laten volgen door een symposium over de toekomst van de bedrijfseconomie.

Tijd doet echter wonderen. We kunnen misschien nu met enige objectiviteit en afstandelijkheid gaan werken aan een betere toekomst voor het bedrijfseconomisch onderzoek in Nederland. Het MAB als spreekbuis van de serieuze bedrijfseconomie mag hierbij niet ontbreken. Waar ging het ook alweer over?

Onze analyse was breed. Wij constateerden dat Nederland extreem weinig onderzoekers heeft die publiceren in echte top-tijdschriften. Dit geldt voor een breed terrein van de economische wetenschappen, dus ook op het terrein van de algemene economie². Enige progressie is wel te ontdekken, maar dit betreft voornamelijk de kwantiteit van de onderzoeksproductie, en niet de kwaliteit. Wij merkten op dat '[...] over de gehele linie de kwaliteit van het onderzoek geen gelijke tred heeft gehouden met de kwantiteit [...]. Aangezien in de wetenschap evenals in de sport geldt dat kwaliteit bepaald wordt door de top (en niet door het gemiddelde), is er geen reden voor euforie over het Nederlands economisch onderzoek'. Interessant is in dit verband de reactie van Koedijk, Maijor en Van Witteloostuijn op onze analyse, waarin zij onder meer wijzen op vierenvijftig (!) Engelstalige publicaties die financieringsvakgroepen in het land in de afgelopen vijf jaar hebben geproduceerd. Hier tegenover staat slechts een handvol (vijf) publicaties van Nederlanders over de afgelopen vijftig (!) jaar in de drie internationale financieringstijdschriften die er echt toe doen³. In een recente bijdrage aan het

Prof. Dr. A.W.A. Boot is hoogleraar Ondernemingsfinanciering en financiële markten en tevens voorzitter van de Vakgroep Financieel Management.

moeilijk uitvoerbaar. Anderzijds kunnen meer werkbare vormen van maatschappelijke berichtgeving slechts ten dele voorzien in de behoefte aan (financiële) informatie over de kwaliteit van de arbeid, terwijl deze behoefte de laatste jaren sterk is toegenomen.

De auteur stelt dat het welvaarts theoretisch principe wel technisch operationaliseerbaar is, dat wil zeggen vertaalbaar naar empirische grootheden en processen. Tot deze conclusie komt de auteur op basis van een teleologische interpretatie van het maatschappelijk waarderingsproces, waarin de uit de welvaartseconometrie afkomstige inkomenswaarderingsvraag en welvaartsfunctie van het inkomen een sleutelrol spelen. **595**

BOEKBESPREKING

Prof. Dr. H. Schreuder

Accounting for the Quality of Work-Life 606

BELASTINGEN

Fiscaliteiten

In deze maandelijkse rubriek worden in het kort recente ontwikkelingen in de fiscale jurisprudentie en regelgeving betrekking hebbende op het bedrijfsleven belicht. **609**